

सम्पादकीय**नेपाल भ्रष्ट मुलुकमै दर्ज**

राजनीतिक अस्थिरता बढाए भ्रष्टाचार बढने गरेको छ। नागरिकले सुशासन र पारदर्शीता खोजेको हाले सम्पन्न प्रांतीनिधिसभा र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनले देखाएको छ। मिलिजुली खाने राजनीतिले भ्रष्टाचार बढाउदै लगेको छ। सरकारको प्राथमिकता भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सदाचार पालनामा छैन। राज्यका तीनवटै अंग आफ्नो जिम्मेवारी बहन गर्न नसक्दा भ्रष्टाचार बढ़ै गएको छ। विचौलीया हावी हुँदै जान थालेका छन्। सरकारले जनतालाई सुशासनको प्रत्याभूति दिन सकेको छैन। संघीय संरचनामा गएपछि चालू खर्च बढ़ै गएको छ। पूँजीगत खर्च हुन नसक्ने अवस्था छाविकासको काम अर्थात् वर्षको अन्तिम महिनामा हुने रोग हट्नुको सट्टा बढ़ै गएको छ। सरकारले भ्रष्टाचार विरुद्ध शुन्य सहनशिलता नीति लिए पनि भ्रष्टाचार घटन सकेको छैन। सरकारले भ्रष्टाचार विरुद्ध कठोर कदम चलाउन नसक्दा राजनीतिक नेतृत्वको आडमा भ्रष्टाचार मौलाएको विभिन्न अध्ययन र सर्वेक्षणले देखाएका छान्नाभ्रष्टाचार विश्वासी अन्तर्राष्ट्रीय संस्था ट्रान्सपरेसी इन्टर नेसनल (टीआई)ले सार्वजनिक गरेको २०२२ को भ्रष्टाचार अवधारणा सूचकांक (सीपीआई) २०२२ ले १८० देशको सार्वजनिक क्षेत्रफलको भ्रष्टाचार विश्वासी अवधारणा मापन गर्दा उसै देखिएको छ। विश्व बैंक, वर्ल्ड इकोनोमिक फोरम, लोबल इनसाइट, बैंकसम्मान फाउन्डेशन, वर्ल्ड जस्टिस प्रोजेक्ट, र भीडीईएमसमेत गरी ६ वर्ष संस्थानामा गरिएका सर्वेक्षणका आधारमा सूचकांक सार्वजनिक गरिएको छ। सीपीआई २०२१ मा नेपाललाई १०० मा ३४ अंक (११० औं स्थान) दिइएको छ गत वर्ष यस सूचीमा नेपालको अंक ३३ (११७ औं स्थान) मा थिए। सीपीआई अनुसार नेपाल भ्रष्टाचार व्यापत मुलुकहरूको श्रेणीमा रहेको टीआईले जनाएको छ। नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने राजनीतिक इच्छाशक्तिको अभाव र सत्ताको आडमा संरक्षण पाउने प्रबृत्ति बढैछ। २०१९ मा ३४ अंकसहित नेपाल ११३ औं स्थानमा थियो। तस्तै, २०१८ मा ३१ अंक प्राप्त गरी १२४, २०१७ मा ३१ अंकसहित १२२, २०१६ मा २९ अंकसहित १३१, २०१५ मा २८ अंकसहित १३०, २०१४ मा २९ अंकसहित १२६, २०१३ मा ३१ अंकसहित ११६ र २०१२ मा २७ अंकसहित १३९ औं स्थानमा थियो। एक दशकको सूचकांक हर्दा भ्रष्टाचारमा नेपालको अवस्थामा दयनीय छ। सीपीआई २०२२ मा दक्षिण एसियाली देशमध्ये भूटान ६८ अंकसहित २५५ औं स्थान, मालिदभ्य ४० अंकसहित ८५, भारत ४० अंकसहित ८५, श्रीलंका ३६ अंकसहित १०१ औं स्थानमा छ। पाकिस्तान २७अंक प्राप्त गरी १४० औं स्थान, बंगलादेश २५ अंक प्राप्त गरी १४७स्थानमा रहेको छ। नेपाल भने भूटान, मालिदभ्य, भारत र श्रीलंका भन्दा धेरै भ्रष्टाचार हुने दक्षिण एसियाली देशमा पनि नेपाल चौथो छ। छियेकी चीन ४५ अंक प्राप्त गरी ६५ औं स्थानमा रहेको छ।

अफगानिस्तान २४ अंक प्राप्त गरी १५० औं स्थानमा छ। सीपीआईले विश्वभरि नै भ्रष्टाचार विरोधी प्रयासमा भएको कमी र शिथिलताले गर्दा मानवअधिकार र लोकतन्त्र धरायपमा परेको जनाएको छ। संसारभरि नै भ्रष्टाचार घटन नसक्दा र ८६ देशले एक दशकसम्म पनि कुनै प्रगति हासिल नगरेको देखिएको छ। सीपीआईले नागरिक हक्कअधिकार कमजोर भएका देशमा भ्रष्टाचार, मानवअधिकार हनन हुने, लोकतन्त्रको स्तर घट्ने, अधिनायकवाद बढने र भ्रष्टाचारमा थप वृद्धि हुने गरेको छ। १८० देशमध्ये डेनमार्कीले १०० मा ९० अंकसहित सबैभन्दा कम भ्रष्टाचार हुने मुलुक भएका छन् भने सोमलीया १२अंकसहित सबैभन्दा बढी भ्रष्टाचार हुने मुलुकका रूपमा सूचीकृत भएको छ। यस सूचीकांकमा १०० अंकले अति स्वच्छ र ० अंकले अति भ्रष्टाचार रहेको जनाउँछ। विश्वसनीय अन्तर्राष्ट्रीय संस्थाहरूद्वारा सम्पन्न गरिएका विभिन्न सर्वेक्षणको आधारमा टीआईडारा यो सूची तयार गर्न गर्दछ। टीआईले यो सूची सन् १९९५ देखि प्रत्येक वर्ष सार्वजनिक गर्ने आएको छ भने यस सूचीमा नेपाललाई सन् २००४ देखि समावेश गरिएको छ।

सीपीआई २०२२ मा दुई तिराई मुलुकले ५० भन्दा कम अंक (स्कोर) प्राप्त गरी बढी भ्रष्टाचार हुने मुलुकका रूपमा रहेको छन्। यस वर्षको औसत स्कोर ४३ रहेको। सीपीआई २०२२ मा नेपालका लागि समाविष्ट नियन्त्रण ६ संस्थाका सर्वेक्षणले राज्य संचालनमा सिपिमत व्यक्तिको पकड, संसद, कार्यपालिका, न्यायपालिकामा भ्रष्टाचारको व्यक्तिका सार्वजनिक लागि राज्यकारको दुरुपयोग कायम रहनु, व्यापार व्यवसायमा घुसेखोरी रहनु, कारबाहीमा कमी हुनु, सूचनामा नागरिकको पहुँचमा कमी हुनु, राजनीतिक भ्रष्टाचार नियन्त्रण नहुनुजस्ता सदैश दिएको छ। ट्रान्सपरेसी इन्टरेनेशनलले सार्वजनिक पदाधिकारीमाथि प्रश्न, अन्तर्राष्ट्रीय भ्रष्टाचार नियन्त्रण, शक्ति नियन्त्रण र सरकारी खर्चको पारदर्शिता बढाउन सुभाव दिएको छ। भ्रष्टाचारको विरोध तथा मानवअधिकार प्रवर्द्धन गर्ने सरकारहरूलाई अपेल गर्दै सम्पूर्ण नागरिकलाई परिवर्तन माग गर्न ऐक्यवृद्धि हुन अपिल पनि गरेको छ। राज्यका तीनवटै अंगलाई जावाफदेही बनाउन र नागरिकलाई सचेत गराउने काममा नागरिक संस्थाको प्रभावकारी भुमिका खेल्नु आवश्यक छ। नेपाल जस्ता भ्रष्टाचारको गभीर समस्यामा रहेको मुलुकमा सुशासन, पारदर्शिता, मितव्यिता, सदाचार र नागरिक सचेतना जगाउ आवश्यक छ।

तपाईंको आजा

मेष	: स्तकार मिलेछ तुला	: व्यापारमा लाभ
तृष्ण	: सम्मान मिलेछ पृथिवी	: शत्रुको भय
मिथुन	: अप्रत्यक्ष लाभ	धनु
कर्क	: अर्थिक समस्या	मकर
सिंह	: मानसिक तनाव	कुम्भ
कञ्जी	: शारीरिक भ्रमेला मीन	: सहयोग मिलेछ

हरिसिद्धि भवित्वश्याणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेन्का लागि सम्झनहुँदै।

गायक नितेश जंग कुबरको माघ २० मा पोखरा लाइभ कर्स्टर्ट**पोखरापत्र संचादनाता**

पोखरा, ७७ माघ

गायक नितेश जंग कुबर केरि सार्वजनिक क्षेत्रमा फर्किएपछि पोखरामा सार्वजनिक कार्यक्रम गर्न भएको छन्।

पोखराको लेक्साइडमा रहेको व्याराइडिसो स्पोर्ट्स बार एण्ड ग्रिलमा माघ २० गते साँझ लाइभ कर्स्टर्टमा उनी सहभागी हुदैछन्।

उनले केही सिक्कनके लागि आपु सार्वजनिक क्षेत्रबाट केही समय टाइटिङको र अहिले भने फेरी सार्वजनिक कार्यक्रम मार्फत पोखरामा आउनका लागेको बताएका छन्। नेपाली युवा पुस्ता वारफ चर्चित गायक हुन्।

उनले यसै रैछ जिन्दगी, हाम्रो नेपालमा, खोला खोली तिरीतर, फ्लटी माया, आस्मा, निस्तुरी मोरी, बुकेट हैन कुरा, 'ओम नव शिवाय', 'रिवर्थ', लगाएका

चर्चित गीतहरु गाउने छन्।

साँझ ८ बजेदेखि मध्यरातसम्म चल्ने कार्यक्रममा लाइभ कर्स्टर्ट न्याउने छन्। कार्यक्रमको टिकट अग्रिम अनलाइनबाट पहिले नै बुकिङ गर्न सकिने व्याराइडिसो स्पोर्ट्स

बार एन्ड ग्रिलका म्यानेजर हरी पौडेलले जानकारी दिए। टिकट १ हजार र १५ रुपैहो उनले बताए। उनले क्युआरकोड प्रयोग गरेर इसेवाबाट अग्रिम टिकट लिन सकिने बताए। उनले अग्रम टेबल बुकिङ समेत गर्न सकिने बताए।

उपर्युक्त चरन क्षेत्रमा मह उत्पादन दोब्बर**पोखरापत्र संचादनाता**

बागलुड, ७७ माघ

मौरी चरनका लागि ललितपुरको धापाखेलबाट बाग्लुडको कुँलुले फाँट आउनुभएका धर्मराज श्रेष्ठले एक हप्तामा तीन लाख बढीको मह उत्पादन गर्नुभयो। एक सय मौरीका घारसम्हित चरनका लागि आउनुभएका उहाँले तीन सय केजी मह उत्पादन गरेको छ। तीन लाख बढीको लागि उहाँले तीन लाख बढीको लागि आउनुभएको छ। सीपीआई २०२२ र २०२३ अंकले अन्तर्राष्ट्रीय संस्थाका सर्वेक्षणले राज्य संचालनमा सिपिमत व्यक्तिको पकड, संसद, कार्यपालिका, न्यायपालिकामा भ्रष्टाचारको व्यक्तिका सार्वजनिक लागि राज्यकारको दुरुपयोग कायम रहनु, व्यापार व्यवसायमा घुसेखोरी रहनु, कारबाहीमा कमी हुनु, सूचनामा नागरिकलाई परिवर्तन माग गर्न ऐक्यवृद्धि हुन अपिल पनि गरेको छ। यस वर्षको औसत स्कोर ४३ रहेको। सीपीआई २०२२ मा नेपालका लागि समाविष्ट नियन्त्रण ६ संस्थाका सर्वेक्षणले राज्य संचालनमा सिपिमत व्यक्तिको पकड, संसद, कार्यपालिका, न्यायपालिकामा भ्रष्टाचारको व्यक्तिका सार्वजनिक लागि राज्यकारको दुरु

अमरज्योति आधारभूत विद्यालयको ४७ औ वार्षिकोत्सव सम्पन्न

| पोखरापत्र संचाददाता

| पोखरा, १७ माघ

अमरज्योति आधारभूत विद्यालय, पोखरा १३ आवाको ४७औ वार्षिकोत्सव, अधिभावक दिवस तथा पुस्कर वितरण कार्यक्रम मंगलबार सम्पन्न भएको छ।

वार्षिकोत्सवको उद्घाटन गर्दै गण्डकी प्रदेश सरकारका कृषी उर्जा तथा जलस्रोत मन्त्री बद्री बहादुर गुरुड श्यामले राज्यले शिक्षामा गरेको लगानी अनुरूप प्रतिफल पाउन नसकेको बताए। उनले सुवैभन्दा धैर्य राज्यको लगानी शिक्षामा छ तर खै प्रतिफल भद्रै, सरकारी विद्यालयहरूमा गरिएको लगानीको प्रतिफल लिन अब सरकारले थप नयाँ योजना बनाई अगाडि बढाउने जानकारी दिए। मन्त्री गुरुडले कृषी उत्पादन बढाउन अब परम्परागत शैली लाई त्यागेर आधुनिक र बैज्ञानिक ढंगबाट अगाडि बढनु पर्ने जानकारी दिई आधुनिक कृषी उत्पादनमा लाग्ने कृषकलाई थप प्रोत्साहन गर्ने सरकारको योजना रहेको जानकारी दिए। कार्यक्रममा विशेष अतिथि नेकपा एस का पोलिटिक्युरो सदस्य शिक्षा प्रेमी श्रीनाथ बरालले विद्यालयहरूमा शिक्षक विद्यार्थी र अधिभावक

को समन्वयमा शैक्षिक सुधारका कार्यक्रम अगाडी बढाउनु पर्ने बताए। सरकारी विद्यालयहरू अब प्रतिस्पर्धामा आउन गुणस्तरीय शिक्षा पहिलो प्राथमिकता रहेको उनको सुभाव थियो।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति का अध्यक्ष पदमराज बरालको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा विद्यालयका प्रधानाध्यापक बिमल बहादुर बरालले विद्यालयको वार्षिक शैक्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए। कार्यक्रममा पोखरा महानगरपालिका शिक्षा महाशाखाका अधिकृत राम प्रसाद तिवारी, बडा न १३ की बडा सदस्य रजनी परियार, विद्यालयका निवार्तमान प्रधानाध्यापक कृष्ण प्रसाद बराल, ततन पाण्डे मा बि आवाका प्रधानाध्यापक डिल्ली

राम बराल, आर्वा बिजय मा बिका प्रधानाध्यापक पदमा देवी बराल, वास्थला गनगाने खोला खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति आवाका अध्यक्ष नर बहादुर बराल, विद्यालय व्यवस्थापन समिति सदस्य सरीता अधिकारी लगायतले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए।

शैक्षिका सोविता श्रेष्ठ र विद्यार्थी शिशिर परियारले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन शिक्षिका शान्ति परियारले गरेकी थिईन। कार्यक्रममा विद्यालयलाई सहयोग गर्ने सहयोगदाताहरू तथा अन्य सहयोगी महानुभावहरूलाई सम्मान गरिएको थियो। कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूले विविध सास्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुत गरेका थिए।

ऐतिहासिक भोलुङ्गे पुल संरक्षण गरिए

| पोखरापत्र संचाददाता

| म्यावी, १७ माघ

बेनी नगरपालिका-७ र २ को सिमाना मझगलाघाटस्थित डेढ सय वर्ष पुरानो भोलुङ्गे पुल संरक्षण थालिएको छ।

मझगलाघाट र बेनी नगरपालिका-२ ज्यामरुकोटको हाँडिभिरलाई जोडीने म्यावी खोलामा विसं १९४४ मा स्थानीय प्रतिविधि र स्रोत साधनको प्रयोग गरी बनाइएको भोलुङ्गे पुल कार्यक्रमका प्राविधिक द्वाराम शाहले बताउनुभयो। पर्वाल भत्काएर पुराने दुइगाबाट नयाँ बनाउने, पुराने लञ्चालाई तन्काएर राखिने उहाँले बताउनुभयो।

बागलुड गलकोटका लालप्रसाद शेरचनले लुकुर वनको काँचो फलाम र म्यावीको रुमगाउँका स्थानीयवासीको सीपलाई प्रयोग गरी निर्माण गरेको उक्त पुल यस क्षेत्रको पहिलो हो। स्थानीयवासी कृष्णबहादुर सार्कारका अनुसार तत्कालीन समयमा काँचो फलामलाई गोलमा तताए कुरेको साइले लञ्चाले लञ्चालाई तन्काउन तत्कालीन समयमा यस क्षेत्रका प्रायः जसो सबै गाउँबाट स्थानीय बेनी भेरका बूढापाका बताउँछ्। यो ठाउँमा त्यसअधि कुरे पुल थिएन्। तत्कालीन गुल्मी र बागलुडमा अद्दा रहेका म्यावी र पर्वतका सबैजसो यही बाटो भएर वारपार गर्ने मुख्य बाटो यही थियो।

जिल्लाको पुरानो र स्थानीय स्रोत साधनलाई प्रयोग गरी बनाइएको हुन्। तत्कालीन समयमा दुर्भवता साइले लञ्चाम फलामको पाता राखेर एउटा काठको फल्याकामात्रै राखेर वारपार गर्ने भोलुङ्गे बनाइएको थियो। काठको फल्याको ठाउँमा सिल्ले देग राखिने भएको छ। विसं

साफ च्याम्पियनसिप खेल जाने नेपाली टोलीको बिदाइ

| रासस

| काठमाडौं, १७ माघ

बज्जलादेशमा आयोजना हुने साफ यु-२० (२० वर्षमूनि) मिहिला च्याम्पियनसिप फुटबलमा सहभागी हुन जाने नेपाली टोलीको मंगलबार बिदाइ गरिएको छ।

अखिल नेपाल फुटबल संघ (एफा)द्वारा मंगलबार यहाँ आयोजित कार्यक्रममा एफाका पदाधिकारीले सफलताको शुभकामना दिई बिदाइ गर्नुभयो।

साफ च्याम्पियनसिप बज्जलादेशको राजधानी ढाकामा यहाँ माघ २० देखि २६ गतेसम्म

सञ्चालन हुनेछ। प्रतियोगितामा आयोजक बज्जलादेशसहित नेपाल, भारत र भूतान सहभागी छन्। नेपालले आफ्झो पहिलो खेल बज्जलादेशसँग माघ २० गते, दोस्रो खेल माघ २२ गते भूतानसँग र तेस्रो खेल माघ २४ गते भारतसँग खेलेछ।

सिल्ल राउण्ड रोविन लिगका आधारमा हुने उक्त च्याम्पियनसिपका शीर्ष दुई टोली फाइनल खेल्नेछ फाइनल खेल माघ २६ गते हुनेछ। नेपाली टोलीको मुख्य प्रशिक्षकमा यामबहादुर गुरुड तथा नेपाली टोलीको कप्तान प्रिति राई

हुनुभुन्छ। नेपाली टोलीको गोलकिपरमा कविता विक, सावित्री किसन र लिला जोशी, डिफेण्डरमा सविना चौधरी, सजनी थोकर, सरु हमाल, सुनिता भुलन, दिव्या यसमलाई मगर, प्रतीक्षा चौधरी र कुमारी तामाड, मिडफिल्डरमा तुलसा बोहरा, कुमुम खतिवडा, सारा बजाचार्य, सुकला राई, मनमाया दमाई, प्रिति राई, अञ्जली मचामसी, सरस्वती हमाल र दीपा शाही तथा फरवार्डमा गरिमा राई, अमिसा कार्की, ममता पुन र अञ्जली चन्द छन्।

| - धनबहादुर गुरुड
कास्की, १७ माघ (रासस)

पा० खरा० थिएटरको आयोजनामाप्रिवितार वर्षदेविव विद्यालयस्तरीय नाटक महोत्सव आयोजना भइहेको छ।

पोखरास्थित गन्धर्व नाटकघरमा

माघ १४ देखि तेस्रो संस्करणको

नाटक महोत्सव चलिरहेको छ।

विसं २०७६ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई प्रदेशस्तरीय

बनाइरहेको छ।

विसं २०७७ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई बनाइरहेको छ।

विसं २०७८ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई बनाइरहेको छ।

विसं २०७९ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई बनाइरहेको छ।

विसं २०८० मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई बनाइरहेको छ।

विसं २०८१ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई बनाइरहेको छ।

विसं २०८२ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई बनाइरहेको छ।

विसं २०८३ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त

महोत्सवलाई बनाइरहेको छ।

विसं २०८४ मा पोखरा

महानगरस्तरीय विद्यालय नाटक

महोत्सव आयोजना गरेको थिएटरले त्यसपछि उक्त